

GALG EN SCHAVOT

WEKELIJKSE UITGAVE
PRIJS PER NUMMER : 4 FRANF

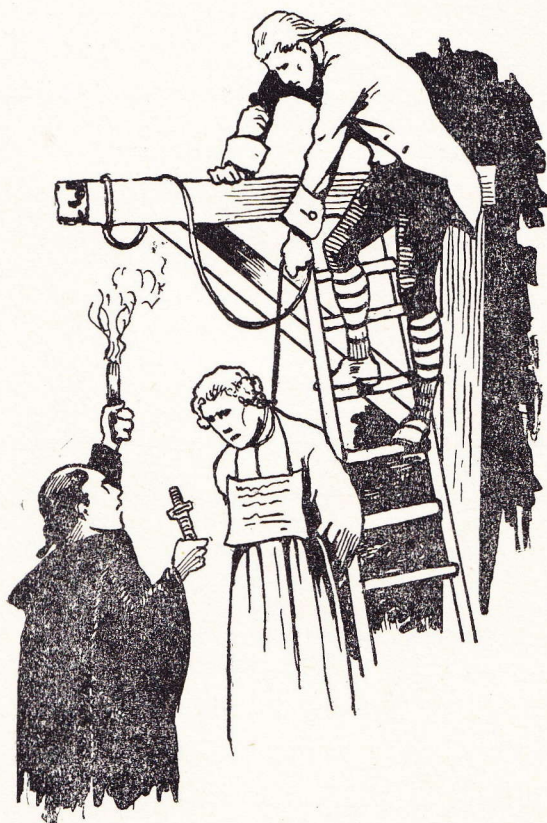
Uitgave van
«DE VLAAMSE BOEKHANDEL», Provinciestraat, 42, ANTWERPEN
(Handelsregister van Antwerpen nr 33.297)

DE MARKIES DE FAVRAS.

De Markies de Favras had een zeer avontuurlijke loopbaan achter zich. In Holland voerde hij o.m. een regiment aan, toen de Patriotten in 1787 een opstand tegen Willem V losgeketend hadden.

Hij was een edelman van de oude stempel. Ook was hij vast besloten Koning Lodewijk XVI en zijn familie tegen de volkswede te beschermen. Hij zou een leger van dertigduizend koningsgezinden vormen. De bewapening van die manschappen zou in het geheim gebeuren. Maar, om te slagen, moest zij kunnen rekenen op geld en op betrouwbare medewerkers. Geen van beide had de markies in zijn bereik. Drie van de mannen die hij als wervers had aangesteld, klapten hem aan de galg. In de nacht van 25 December werd hij in zijn woning op de Place Royale aangehouden door leden van het Comité tot opsporing van vergrijpen tegen de natie. De 18e Februari

daaropvolgend verscheen hij vóór de rechters. Hij bleef uiterst kalm en beantwoordde de hem gestelde vragen met grote kalmte van geest, rustig, zelfs ietwat te beleefd en met fijne spot. Het Hof liet geen

getuigen tot ontlasting toe.

— Ik dacht dat ik vóór een Frans gerechtshof moest verschijnen, zei hij, ik stel echter vast, dat ik berecht word door de Spaanse Inquisitie.

Hij wist dat hij tot slachtoffer zou dienen en berustte gelaten in zijn lot. De 29ste werd hij tot de galg en een openlijke schuldbekenenis vóór de Notre Dame veroordeeld.

Het volk van Parijs was bloeddorstig. Tegelijk met de voorlezing van het vonnis werd het bevel verstrekt de galg op het Grèveplein op te timmeren. De Beul Sanson had zulke haast, dat hij vergat de veroordeelde behoorlijk te ontkleden. Hij stelde zijn nalatigheid pas op het ogenblik vast, dat het slachtoffer de noodlottige kar besteeg.

De Markies de Favras antwoordde niet toen Sanson hem zei dat hij hem zijn kleren moest afnemen. Toen zijn handen losgebonden waren, hielp hij de knechten bij hun werk tot hij daar stond, blootshoofds, blootsvuets en alleen met hemd en broek.

Het volk werd echter ongeduldig en riep al maar toe:

— De strik om de nek.

Toen Sanson hem de koord om de hals wierp, beefde hij niet. De markies hield een gele waskaars in de hand. De stoet zette zich langzaam in beweging. Het gepeupel was zo dicht opeengepakt, dat de gewapende macht genoodzaakt was de brug vóór de Notre Dame te ontruimen.

Vóór de kerk moest hij uitstappen, neerknielen en de bekende formule uitspreken, nadat het vonnis andermaal voorgelezen werd.

De Markies de Favras rukte het papier uit de handen van de griffier, las het luid en duidelijk voor en voegde er aan toe:

— Gereed om voor God te verschijnen, vergeef ik diegenen die mij aanklaagden. Ik sterf onschuldig. Het volk eist met groot getier dat ik sterven zou. Zo het toch een offer hebben wil, dan verkies ik dat ik het ben, dan een onschuldige, die de kracht zou missen deze ongerechtigheid te dragen. Ik sterf voor misdaden die ik niet bedreef.

Hij knielde en bad, vroeg te drinken en schreed met vaste tred terug naar de kar.

Op het Grèveplein aangekomen, verzocht hij om de toelating, het raadhuis binnen te gaan.

Quatremère, raadsheer van de koning, ontving de verklaringen van de markies de Favras, een soort van testament dat trouwens een toonbeeld was van stoïcijnse moed. Vervolgens verkreeg hij de toestemming om enige brieven te schrijven. Middelerwijl was het donker geworden en het Grèveplein werd met fakkels verlicht. Markies de Favras kwam buiten en stapte met kalme schreden naar het schavot. Zijn moed dwong de algemene bewondering af. Hij klom rustig de schreden van de ladder op, en, toen hij hoog genoeg was, keerde hij zich om en riep:

— Burgers, ik ben onschuldig, bidt voor mij. En tot de beulsknecht zei hij : En gij daar, doe uw plicht.

Toen zweefde het lichaam door de lucht en doorschokte het een laatste siddering.

De Nationale Garde moest ingrijpen om het lijk van de gehangene tegen de dwaze volkswoede te beschermen.

HET KASTEEL DER VERDOEMENIS

SILVAIN VAN DER GUCHT

HET KASTEEL DER VERDOEMENIS

door

SILVAIN VAN DER GUCHT.

(Vervolg)

Inmiddels was de loze Capucien, waarin de lezer Karel Kwakbeen zal hebben herkend, de kamer ingekomen en had zich met opzet naar de schoorsteenmantel begeven, waar enig brandhout in gereedheid lag en de lamp, die aan de overkant op de tafel stond, een duistere schaduw verspreidde.

Hier liet de snoodaard zich, alsof hij afgemat was, op een stoel zigten, nam zijn zakdoek en deed alsof hij er het zweet van zijn aanzicht mede afveegde. De doek scheen hem bij toeval te ontglippen en terwijl hij zich bukte om hem op te rapen, nam hij zeer behendig het bebloed pakje van Lucas Verboelen van onder zijn habijt en plaatste het tussen het brandhout en de schoorsteenmuur, zonderdat dit door iemand werd opgemerkt.

— Mijn goede mensen, zegde hij, het hoofd opheffend en vriendelijk glimlachend, ik kom hier vanwege uw uitdrager, die u zoveel geld is schuldig gebleven. Hij is nochtans een eerlijk man, die tot inkeer is gekomen, en ik breng u in zijn naam, op afkorting, twaalf kronen, met belofte u maandelijks evenveel te betalen, tot de volledige som zal aangezuiverd zijn. Zie, hier zijn twaalf kronen.

En de valse pater reikte de zilverlingen aan Joseph over, die ze met verbazing aanvaardde.

— Kwijtbriefje moet ge mij niet geven, vervolgde hij, dan na de volledige som te hebben ontvangen. Zo, tot over een maand.

En diep buigend, richtte hij zich op en verliet het huis, even geheimzinnig als hij gekomen was, zonderdat een van de aanwezigen, door zo onverwachte handelwijze verrast, er aan dacht hem een dankbetuiging te doen. Na enige ogenblikken van verbazing, zegde de bakker:

— Dit is nog een troost in al uw ellende, mijn waarde buurman. Maar Joseph, verre van toestemmend te antwoorden, zuchtte bitter.

— Dit alles kan mij weinig helpen, sprak hij, want zo de uitdrager mij de ganse som ineens uitbetaalde, ware het nog niet voldoende om mij uit de nood te redden.

Zo sprak de ongelukkige koopman en allen, aangedaan door deze bekentenis, verwijlden in sombere gedachten.

Maar van lieverlede werd het gesprek weer levendig en lang sprak men nog van dit zonderling bezoek, alsook over de uitdrager, die toch zo haastig tot inkeer was gekomen: echter had niemand van de aanwezigen het pakje bemerkt, dat Karel Kwakbeen tussen de schoorsteen en de mutsaard had verborgen.

Zo verliep een deel van de treurige nacht. De bakker had al lang de woning van de koopman verlaten, om zich aan zijn werk te begeven, en de dageraad begon reeds de duisternis te verdrijven, toen men eindelijk een merkbare verbetering in de toestand van Brigitta kon vaststellen. De bakkerin nam dan ook afscheid van Joseph en beloofde in de voormiddag weer te zullen komen, om bij de zieke

vrouw te waken, terwijl Joseph zich naar de heer van Heverboom zou begeven, om van deze heer te vernemen, om welke reden, na een volledige afbetaling, de deurwaarder hem was komen verontrusten.

Inmiddels was het goed klaar dag geworden; de zon scheen reeds door de vensters. Joseph, zich alleen bevindend, begon het morgenmaal voor zijn kinderen te bereiden en, toen alles klaar was, ging hij ze wekken en aankleden om te ontbijten, alvorens naar de school te gaan.

Brigitta, die zich merkkelijk beter voelde, was ook opgestaan en, al had zij geen lust om te eten, toch zette zij zich insgelijks aan tafel, al was het slechts om haar man gerust te stellen.

Maar de goede Joseph, terwijl hij het brood en de boter uit de schapraai te voorschijn haalde, zuchtte bitter, denkend dat, zo voor hem de kans niet keerde, hij wellicht de tijd ook nog kon beleven, dat hij geen geld meer zou bezitten om voor zijn kinderen eten te kopen. Ook Brigitta bekommerde dezelfde gedachte, want zij had moeite haar tranen in te houden. Helaas, stille en stomme droefheid is smartelijk, en wel bijzonder bij ongelukkige mensen, aan wie de macht ontbreekt om elkaar te troosten.

Terwijl de kinderen verwonderd hun bedroefde ouders aanstaarden, want ze waren nog te onnozel om hun ongeluk te beseffen, werd de voordeur van het huis schielijk geopend en trad de schout de kamer binnen met zijn griffier Trekkemie, gevolgd door vier gerechtsdienaars; twee soldieniers, voorzien van hun geladen geweren, bleven aan de straatdeur staan.

De gerechtsdienaars traden op Joseph toe, die zich nog altijd aan tafel, bij zijn vrouw en kinderen bevond, en vatten hem bij de schouders.

— In naam der wet, sprak er een, Joseph Verboelen, gij zijt onze gevangene.

— Ik, uw gevangene? stamelde deze, ach, heren, wat heb ik misdaan?

— Daarover zal de heer schout u behoorlijk onderhouden, was het antwoord, en men sloeg de ongelukkige de duimschroeven aan beide handen.

Bleek als een lijk, bekeek Brigitta deze ruwe handelwijze en de kinderen, bevend van schrik, schaarden zich rond haar.

Intussen zette de schout zich aan tafel neer. Trekkemie plaatste zich nevens hem, zette zijn bril op en opende zijn zwarte leren brievenentas, nam er een gezegeld papier uit, dat hij omzichtig ontvouwde en plaatste dit naast de inktpot, die hij aan het knoopsgat van zijn bovenjas droeg, op de tafel, waarna hij de zwanenpen van achter de oren nam en zich gereed maakte om te schrijven.

Toen vestigde de schout zijn ogen in die van Joseph en sprak:

— Joseph Verboelen, verwijt uw geweten u niets, en kunt gij niet vermoeden wat wij hier komen verrichten?

— Neen, mijnheer. Ik heb geen kwaad begaan en wat gij hier komt doen, is mij een raadsel.

(Wordt vervolgd)